

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ ЈОВЧОВА против СРБИЈЕ

(представка број 49198/10)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

5. новембар 2013. године

Ова пресуда је правоснажна, али може бити предмет редакторских промена.

У предмету Јовцова против Србије,

Европски суд за људска права (Друго одељење), на заседању Већа у саставу:

Paulo Pinto de Albuquerque, *председник*,
Dragoljub Popović,
Helen Keller, *судије*,

и Seçkin Egel, *вршилац дужности секретара Одељења*,
после већања на затвореној седници одржаној 15. октобра 2013. године,
изриче следећу пресуду, која је усвојена на тај дан:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 49198/10) против Републике Србије коју је Суду поднела, према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција“), српска држављанка, гђа Стана Јовцова (у даљем тексту: „Подноситељка представке“), 17. августа 2010. године.

2. Владу Србије (у даљем тексту „Влада“) заступао је њен заступник, г. С. Царић.

3. Представка је 2. новембра 2011. године достављена Влади.

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

A. Увод

4. Подносиатељка представке је рођена 1955. године и живи у Босилеграду.

5. Подносиатељка представке је била запослена у ХКП *Јумко а. д.*, друштвеном/државном предузећу у Врању (у даљем тексту: „дужник“).

Б. Први круг поступака

6. Општински суд у Босилеграду је 12. фебруара 2007. године пресудио у корист подносиатељке представке и наложио дужнику да јој исплати:

(а) неисплаћене плате у износу од 70.387,12 српских динара (РСД),¹ заједно са законском каматом; и

(б) РСД 5.517 (приближно 70 евра) за судске трошкове.

7. Пресуда је постала правоснажна 2. марта 2007. године.

8. Подносиатељка представке је 13. фебруара 2008. године поднела предлог за извршење горе наведене пресуде Општинском суду у Врању, предложивши да се она изврши преносом са рачуна дужника.

9. Суд је 14. фебруара 2008. године усвојио предлог подносиатељке представке и донео решење о извршењу.

10. Подносиатељка представке је 16. априла 2010. године поднела уставну жалбу.

11. Уставни суд је 26. децембра 2012. године утврдио да је „право подносиатељке представке на суђење у разумном року“ повређено иналожио Општинском суду у Врању и Народној банци Србије да изврше правоснажну пресуду што је пре могуће.

В. Други круг поступака

12. Општински суд у Босилеграду је 28. априла 2007. године пресудио у корист подносиатељке представке и наложио дужнику да јој исплати:

(а) неисплаћене плате у износу од РСД 78.712 (приближно ЕУР 990), заједно са законском каматом;

(б) накнаду за исхрану на раду у износу од РСД 51.715,68 (приближно ЕУР 650), заједно са законском каматом;

(в) РСД 14.360 (приближно ЕУР 185) за судске трошкове; и

(г) доприносе за пензијско, инвалидско и здравствено осигурање за период од 1. јануара 2004. године до 8. фебруара 2005. године.

13. Пресуда је постала правоснажна 13. децембра 2007. године.

14. Подносиатељка представке је 13. фебруара 2008. године поднела предлог за извршење горе наведене пресуде Општинском суду у Врању, предложивши да се она изврши преносом са рачуна дужника.

15. Суд је 15. априла 2008. године усвојио предлог подносиатељке представке и донео решење о извршењу.

16. Подносиатељка представке је 16. априла 2010. године поднела уставну жалбу.

17. Према информацијама у спису, предмет је још у току пред Уставним судом.

¹ Приближно 880 евра (ЕУР).

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО

18. Релевантно домаће право изнето је у пресудама Суда *Предузеће ЕВТ против Србије* (број 3102/05, ст. 26 и 27, 21. јун 2007. године); *Марчић и други против Србије* (број 17556/05, став 29, 30. октобар 2007. године); *Р. Качанор и друге подносиоце представки против Србије* (бр. 2269/06, 3041/06, 3042/06, 3043/06, 3045/06 и 3046/06, 15. јануар 2008. године, ст. 57-82.); *Влаховић против Србије* (број 42619/04, ст. 37-47, 16. децембар 2008. године); *Црнишанин и други против Србије* (бр. 35835/05, 43548/05, 43569/05 и 36986/06, 13. јануар 2009. године, ст. 100-104); *Адамовић против Србије*, (бр. 41703/06, ст. 17-22, 2. октобар 2012. године); видети такође *Маринковић против Србије* ((одлука) бр. 5353/11, 29. јануар 2013. године, ст. 26-29. и ст. 31-44).

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. И 13. КОНВЕНЦИЈЕ И ЧЛАНА 1. ПРОТОКОЛА БРОЈ 1 УЗ КОНВЕНЦИЈУ

19. Подносиоца представке се жалила због пропуста Тужене државе да изврши две правоснажне пресуде донете у њену корист против дужника и због непостојања делотворног правног средства с тим у вези. Она се позвала на чл. 6. и 13. Конвенције и члан 1. Протокола број 1 који, у релевантном делу, гласе:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ..., има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.“

Члан 1. Протокола број 1

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.“

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.“

Члан 13.

„Свако коме су повређена права и слободе предвиђени у овој Конвенцији има право на делотворан правни лек пред националним властима, без обзира на то да ли су повреду извршила лица која су поступала у службеном својству.“

А. Допуштеност

20. Суд примећује да притужба није очигледно неоснована у смислу члана 35. став 3. (а) Конвенције. Он даље примећује да није недопуштена ни по неком другом основу. Према томе, она се мора прогласити допуштеном.

Б. Основаност

21. Влада је тврдила да је подносиатељка представке одговорна за неизвршење пошто није искористила све доступне процесне кораке. Посебно, она је предложила да се извршење спроводе само преносом са рачуна дужника.

22. Подносиатељка представке се са тим није сложила.

23. Суд подсећа да, у начелу, када подносилац представке, као што је ова подносиатељка представке, добије правоснажну пресуду против предузећа под контролом државе, он или она једино морају да поднесу предлог за извршење те пресуде надлежном суду или, у случају поступка ликвидације или стечаја против дужника, да пријаве потраживања стечајном управнику (видети *Р. Качанор и друге подносиатељке представки против Србије*, цитирана у горњем тексту, ст. 109-112). Примећено је да је ова подносиатељка представке у фебруару 2008. године тражила извршење правоснажних пресуда донетих у њену корист, али да су оне до данас остале неизвршене.

24. Суд даље примећује да је често утврђивао повреде члана 6. Конвенције и/или члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију у случајевима који покрећу питања слична онима у овом предмету (видети *ibidem*, ст. 115-116 и став 120; *Црнишанин и други против Србије*, цитирана у горњем тексту, ст. 123-124 и ст. 133-134; *Рашковић и Милуновић против Србије*, бр. 1789/07 и 28058/07, ст. 74 и 79, 31. мај 2011. године).

25. Пошто је размотрио сав материјал који му је достављен, Суд сматра да Влада није изнела ниједну чињеницу или аргумент који би га могли убедити да у овом предмету донесе другачији закључак. Према

томе, дошло је до повреде члана 6. став 1. Конвенције и члана 1. Протокола број 1.

26. Суд не сматра да је неопходно, у околностима овог предмета, да разматра у суштини исту притужбу према члану 13. Конвенције (видети, *mutatis mutandis*, *Kin-Stib и Мајкић против Србије*, бр. 12312/05, став 90, 20. април 2010. године).

II. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 1. ПРОТОКОЛА БРОЈ 12 УЗ КОНВЕНЦИЈУ

27. Подносиатељка представке се такође жалила због неизвршења правоснажних судских одлука у њену корист на основу члана 1. Протокола број 12 који, у релевантном делу, гласи:

Члан 1. Протокола број 12

„1. Уживање сваког права које закон предвиђа мора се обезбедити без дискриминације по било ком основу, као што је пол, раса, боја коже, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, национално или социјално порекло, повезаност с неком националном мањином, имовина, рођење или други статус.

Јавне власти не смеју ни према коме вршити дискриминацију по основима као што су они поменути у ставу 1.“

28. У спису предмета нема елемената који омогућавају Суду да утврди да је понашање домаћих органа било дискриминаторно (видети, *mutatis mutandis*, *Macready против Републике Чешке*, бр. 4824/06 и 15512/08, став 70, 22. април 2010. године).

29. Произилази да је ова притужба очигледно неоснована и да се мора одбацити у складу са чланом 35. ст. 3. и 4. Конвенције.

III. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

30. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.“

A. Штета

31. Подносиатељка представке је тражила 3.640 евра (ЕУР) на име материјалне и нематеријалне штете.

32. Влада је тврдила да Суд не би требало да наложи извршење домаћих одлука које су предмет разматрања у овом случају пошто то подносиатељка представке није изричито тражила.

33. Суд се, међутим, није сложио са Владом. Пресуда у којој Суд утврди повреду Конвенције или њених протокола намеће Туженој

држави законску обавезу не само да плати износе досуђене на основу правичног задовољења, већ и да, такође, изабере, уз надзор Комитета министара, одговарајуће опште и/или појединачне мере које ће усвојити у домаћем правном поретку да би утврђена повреда била окончана (видети *Apostol против Грузије*, бр. 40765/02, ст. 71-73, ЕЦХР 2006, и *Марчић и други против Србије*, цитирана у горњем тексту, ст. 64-65, и *Пралица против Босне и Херцеговине*, бр. 38945/05, став 19, 27. јануар 2009. године).

34. С обзиром на оно што је утврдио у овом предмету, и без утицаја на било коју другу меру која се може сматрати неопходном, Суд сматра да Тужена држава мора обезбедити извршење правоснажних домаћих пресуда које су предмет разматрања у овом случају, исплатом подносиоци представке, из сопствених средстава, износа досуђених наведеним правоснажним пресудама, умањено за све износе који су можда већ исплаћени у вези са истим.

35. Осим тога, Суд сматра да је подносиоци представке претрпела одређену нематеријалну штету због повреда Конвенције утврђених у овом предмету. Процењујући на основу правичности, како се то захтева чланом 41. Конвенције, Суд сматра да је оправдано и правично да подносиоци представке досуди 2.000 евра.

Б. Трошкови

36. Подносиоци представке није поднела захтев којим тражи накнаду трошкова насталих пред домаћим судовима и пред Судом. Према томе, Суд сматра да нема разлога да јој по том основу досуди неки износ.

В. Затезна камата

37. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централне банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Проглашава* притужбу према члану 6. и 13. Конвенције и члану 1. Протокола број 1 уз Конвенцију допуштеном, а преостали део представке недопуштеним;
2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију;

3. *Утврђује* да нема потребе да се разматра притужба према члану 13. Конвенције;
4. *Утврђује*
 - (а) да Тужена држава треба да исплати подносиоци представке, из сопствених средстава и у року од три месеца, износе досуђене правоснажним пресудама које се разматрају у овом предмету, умањено за износе који су можда већ исплаћени на основу наведених пресуда;
 - (б) да Тужена држава исплати подносиоци представке, у истом року, ЕУР 2.000 (две хиљаде евра) на име нематеријалне штете, заједно са порезом који се може наплатити на овај износ, који ће се претворити у валуту Тужене државе по курсу важећем на дан исплате;
 - (в) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке у законском периоду уз додатак од три процентна поена;
5. *Одбија* преостали део захтева подносиоцике представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 5. новембра 2013. године, у складу са правилу 77. ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Seçkin Erel
Вршилац дужности секретара

Paulo Pinto de Albuquerque
Председник